Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, jud. V. Ciumac
Dosarul: nr. 3r-45/24 (2-22152395-02-3r-24012024)

D E C I Z I E

26 februarie 2024 mun. Chişinău

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

Președintele completului Victoria Sîrbu
Judecătorii Angela Braga și Veronica Negru

examinând, fără citarea părților, cererea de recurs înaintată de Aurelia Toderaș împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 11 decembrie 2023, în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Aurelia Toderaș împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisia de Licențiere a Profesiei de Avocat din cadrul Uniunii Avocaților din Republica Moldova privind contestarea actelor administrative

C O N S T A T Ă :

La data de 19 octombrie 2022 reclamanta Aurelia Toderaș a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisia de Licențiere a Profesiei de Avocat din cadrul Uniunii Avocaților din Republica Moldova privind contestarea actelor administrative (f.d.3-7).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 11 decembrie 2023, s-a declarat inadmisibilă acțiunea înaintată de Aurelia Toderaș împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisia de Licențiere a Profesiei de Avocat din cadrul Uniunii Avocaților din Republica Moldova privind contestarea actelor administrative (f.d.88-89).

La data de 17 ianuarie 2024, Aurelia Toderaș a declarat recurs împotriva încheierii instanței de fond solicitând admiterea cererii de recurs, anularea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 11 decembrie 2023 (f.d.92-94).

În motivarea recursului înaintat a indicat că, Hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat nr. 61/2/2022 din 08.02.2022 a fost publicată pe pagina-web oficială a Uniunii Avocaților din RM la data de 09.02.2022. Din momentul comunicării hotărârii motivate pe pagina-web oficială aceasta a devenit publică și accesibilă pentru reclamantă. Astfel, ultima zi de contestare a acestei hotărâri este data de 11 martie 2022.

La data de 10 martie 2022, prin intermediul oficiului poștal, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova și Comisiei de licențiere a profesiei de avocat cu privire la obligarea de a emite o hotărîre privind admiterea în profesia de avocat. Faptul dat poate fi confirmat prin ștampila de pe plicul, în care a fost expediată cererea de chemare în judecată și care urmează a fi păstrat în dosarul nr. dosarul nr.3-676/2022 și prin avizul de recepție a cererii de chemare în judecată din 10.03.2022.

Astfel, nu poate fi reținut argumentul instanței de judecată precum că cererea inițială de chemare în judecată a fost depusă peste termen.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 21 iunie 2022 s-a declarat inadmisibilă acțiunea depusă la data de 10 martie 2022 pentru faptul că nu a respectat procedura prealabilă. Încheierea a fost contestată cu recurs, care a fost respins, încheierea fiind irevocabilă.

Ulterior, a depus cerere prealabilă la Uniunea Avocaților, după ce a depus prezenta cerere de chemare în judecată, care a fost declarată inadmisibilă prin încheierea din 11 decembrie 2023.

Menționează că cererea inițială de chemare în judecată din 10 martie 2022 a fost examinată în contextul inadmisibilității acesteia și a fost declarată inadmisibilă pentru nerespectarea procedurii prealabile, însă prin încheierea din 11 decembrie 2023 este încălcată securitatea raportului civil, este suplimentar examinată admisibilitatea cererii inițiale.

La data de 29 ianuarie 2024, Uniunea Avocaților din Republica Moldova a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului ca fiind neîntemeiat.

Verificînd legalitatea încheierii judecătoreşti contestate, pe baza dosarului şi a motivelor invocate în recurs, Completul de contencios administrativ al Colegiului civil şi de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, consideră recursul depus ca întemeiat, ce urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanţei de fond și remiterea pricinii instanței competente să judece pricina, din considerentele ce succed.

Conform art.242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de **15 zile de la notificarea încheierii judecătorești**, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Din analiza materialelor dosarului, Completul de contencios administrativ constată că, recursul este declarat în termenul prevăzut de lege - de **15 zile de la notificarea încheierii judecătorești**, or încheierea a fost emisă la 11 decembrie 2023 (f.d.88-89), notificată și recepționată de recurentă la 04 ianuarie 2024 (f.d. 90), iar cererea de recurs înregistrată la data de 17 ianuarie 2024 (f.d.92-94).

În conformitate cu prevederile art.241 din Codul administrativ, încheierile primei instanţe şi ale instanţei de apel pot fi contestate cu recurs, separat de

hotărîre, în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi. Încheierile primei instanţe şi ale instanţei de apel care nu se contestă separat cu recurs pot fi contestate odată cu fondul, dacă prezentul cod sau alte legi nu prevăd pentru încheierile judecătoreşti nicio cale de atac. Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătoreşti se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit art.191 alin.(4) din Codul administrativ, Curţile de apel soluţionează şi cererile de apel împotriva hotărîrilor şi recursurile împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Conform art.243 alin.(1) lit.c), alin.(2) din Cod administrativ, examinînd recursul împotriva încheierii judecătoreşti, instanţa anulează încheierea şi adoptă o nouă încheiere. Instanţa competentă soluţionează recursul împotriva încheierilor judecătoreşti fără şedinţă de judecată. Dacă consideră necesar, instanţa competentă poate cita participanţii la proces.

Din actele pricinii s-a stabilit că, la 10 martie 2022, prin intermediul poștei terestre Aurelia Toderaș, s-a adresat cu acțiune împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova și Comisiei de licențiere a profesiei de avocat cu privire la anularea actului administrativ.

La data de 04 aprilie 2022 a fost depusă cerere privind concretizarea pretențiilor, solicitînd obligarea Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din cadrul Uniunii Avocaților din Republica Moldova de a o admite în profesia de avocat, obligarea Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din cadrul Uniunii Avocaților din Republica Moldova să emită o Hotărâre prin care cererea privind admiterea în profesia de avocat să fie acceptată, anularea Hotărârii nr. 61/2/2022 din 08 februarie 2022 a Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din cadrul Uniunii Avocaților din Republica Moldova.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 13 aprilie 2022 s-a stabilit reclamantei Aurelia Toderaș un termen de 5 zile de la notificarea încheierii pentru înlăturarea neajunsurilor, și anume, să indice date despre respectarea procedurii prealabile și să anexeze la cererea de chemare în judecată copia deciziei cu privire la cererea prealabilă.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 21 iunie 2022, în conformitate cu prevederile art.207 alin. (2) lit. f) Cod administrativ, acțiunea a fost declarată inadmisibilă din motivul neîntrunirii condițiilor prevăzute de art.208, care prevede respectarea procedurii prealabile.

La 19 iulie 2022, prin intermediul poștei terestre, Aurelia Toderaș a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 21 iunie 2022, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii primei instanțe cu remiterea cauzei

spre examinare în fond. Totodată invocând că cu încheierea din 21 iunie 2022, a făcut cunoștință la data de 05 iulie 2022.

Prin decizia Curții de Apel Chișinăunr.3r-403/22 (2-22034461-02-3a-03082022) din 03 octombrie 2022, s-a respins recursul declarat de către Aurelia Toderaș împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 21 iunie 2022 (https://cac.instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/c560e1e3-6dfc-4b30-832d-acefa450e0ee).

La 06 octombrie 2022, cu număr de înregistrare 2823/2022 din 06.10.2022, Aurelia Toderaș a depus la Comisia de licențiere a profesiei de avocat cerere prealabilă împotriva hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat nr. 61/2/2022 din 08.02.2022.

La 19 octombrie 2022 Aurelia Toderaș a depus cerere de chemare în judecată împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova şi Comisiei de licențiere a profesiei de avocat prin care a solicitat obligarea de a admite reclamanta în profesia de avocat, acceptarea cererii reclamantei privind admiterea în profesia de avocat, anularea hotărârii CL nr. 61/2/2022 din 08.02.2022 şi obligarea Uniunii Avocaților din RM şi Comisiei de licențiere a profesiei de avocat să prezinte copia dosarului administrativ.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 11 decembrie 2023, s-a declarat inadmisibilă acțiunea înaintată de Aurelia Toderaș împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisia de Licențiere a Profesiei de Avocat din cadrul Uniunii Avocaților din Republica Moldova privind contestarea actelor administrative, în baza art.207 al.2 lit.d) Cod administrativ (f.d.88-89).

La data de 17 ianuarie 2024, Aurelia Toderaș a declarat recurs împotriva încheierii instanței de fond solicitând admiterea cererii de recurs, anularea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 11 decembrie 2023 (f.d.92-94).

În conformitate cu prevederile art.189 alin.(1), (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. O acţiune în contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci cînd autoritatea publică nu a soluţionat în termen legal o cerere.

Potrivit art.206 alin.(1) lit.a), b) din Codul administrativ, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare); b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare).

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanţa verifică din oficiu dacă sunt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ.

În corespundere cu art. 207 alin.(2) lit. d) Cod administrativ, acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă, în special, când acţiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209.

Articolul 209 alin. (1) lit. b) și alin.(2) Cod administrativ, stabilește că acțiunea în contestare şi *acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel.* Acest termen începe să curgă de la data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. *Dacă informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conţine în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă* ***ori este indicată incorect, înaintarea acţiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ*** *sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.*

Astfel, după cum rezultă din materialele dosarului, în Hotărârea nr. 61/2/2022 din 08.02.2022, care actualmente se contestă, Comisia de licențiere a profesiei de avocat a indicat informația precum că, hotărârea se publică pe pagina web oficială a Uniunii Avocaților din Republica Moldova, în termen de 24 de ore de la adoptare și poate fi contestată în Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, în termen de 30 zile de zile de la publicare pe pagina web oficială a Uniunii Avocaților din Republica Moldova.

Potrivit art.124 Cod administrativ, informația cu privire la exercitarea căilor de atac va conține date privind:

a) Calea de atac care urmează să fie înaintată;
b) Denumirea și adresa autorității publice sau ale instanței de judecată la care trebuie înaintată calea de atac;
c) Termenul pentru exercitarea căii de atac.

Completul de judecată constată că, în actul administrativ contestat este indicată incorect informația cu privire la exercitarea căilor de atac, or în acest act nu este indicat faptul că, actul administrativ individual defavorabil urmează a fi contestat în procedură prealabilă, or necesitatea aplicării procedurii prealabile a fost constatată prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 21 iunie 2022, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău nr.3r-403/22 (2-22034461-02-3a-03082022) din 03 octombrie 2022.

Ținînd cont de faptul că, în actul contestat este indicată eronat calea de atac, or nu este indicată procedura exercitării căii de atac, situația dată cade sub incidența art.209 al.2 Cod administrativ. Iar acest fapt atestă că, actul contestat nu a îndeplinit cerințele obligatorii prevăzute la art. 124 Cod administrativ.

Respectiv, se constată la caz, că Aurelia Toderaș a depus prezenta acțiune în contencios administrativ în termen legal, adică în termen de un an, din care motiv se conchide că depunerea prezentei acțiuni în instanță se consideră depusă în termen.

Astfel, Completul specializat pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ consideră că concluziile instanței de fond expuse în încheierea din 11 decembrie 2023, sunt pripite, iar o astfel de soluţie nu poate fi menţinută ca întemeiată, or s-a constatat cu certitudine că, recurenta a depus acțiunea în termenul prevăzut de lege.

În această ordine de idei, Completul specializat pentru examinarea acţiunilor în contencios administrative notează că art. 6 § 1 din Convenţie garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanţă cu orice contestaţie referitoare la drepturile şi obligaţiile sale cu caracter civil.

În această privinţă, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 din Convenţie, include printre altele dreptul părţilor de a prezenta observaţiile pe care le consideră pertinente pentru cauza lor. În cauza Bellet vs Franţa, Curtea a stabilit că dreptul de acces la un tribunal trebuie să fie corect şi efectiv. Eficienţa dreptului de acces impune ca persoana să beneficieze de posibilitatea clară şi concretă de a contesta un act care constituie o ingerinţă în drepturile sale.

Or, dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 din CtEDO presupune ca cererile părţilor să fie examinate în mod riguros de către instanţa sesizată, ceea ce implică, în sarcina instanţei, obligaţia de a examina efectiv mijloacele, argumentele şi probele propuse de părţi. Cu alte cuvinte, noţiunea de „proces echitabil” cere ca o instanţă să fi examinat cu adevărat problemele esenţiale ce i-au fost supuse atenţiei.

Aşa fiind, soluţia emisă de către prima instanţă prin încheierea contestată nu este compatibilă cu respectarea garanţiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 CtEDO și aceasta urmează a fi corectată.

Din considerentele menţionate şi având în vedere că, încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 11 decembrie 2023 este neîntemeiată, Completul ajunge la concluzia de a admite recursul, a anula încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 11 decembrie 2023, **cu remiterea pricinii, în instanța competentă, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.**

În conformitate cu prevederile art.191 alin.(4), art.art.241 – 243 alin.(1) lit.c) Cod administrativ, Completul de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

D E C I D E :

Se admite recursul depus de Aurelia Toderaș.

Se anulează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 11 decembrie 2023, cu remiterea pricinii la instanța competentă să judece cauza, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului, judecătorul Victoria Sîrbu

Judecătorii Angela Braga

Veronica Negru